

Verminderen gebruik van oxycodon

Transmurale werkgroep Doelmatig Voorschrijven
Februari 2025

Brigitte Brouwer, neuroloog-pijnspecialist
Karin Konings, huisarts
Erwin Römkens, openbaar apotheker
Marielle Slikkerveer, ziekenhuisapotheker, klinisch farmacoloog
Sabeth Spronk, apotheker
Floris Vanmolkot, internist-vasculair geneeskundige, klinisch farmacoloog
Liesbeth van de Ven, ziekenhuisapotheker, klinisch farmacoloog
Henk-Jan Verburg, openbaar apotheker
Robert Willemsen, huisarts

NOS Nieuws • Maandag 25 september 2023, 14:56

Gevaar zware pijnstillers wordt onderkend, maar gebruik neemt toch toe

Het aantal patiënten dat zware pijnstillers krijgt voorgeschreven, is vorig jaar toegenomen met 5 procent ten opzichte van 2021. Het gaat om pijnstillers als oxycodon, fentanyl en morfine. Het risico op verslaving bij langdurig gebruik van deze zogenoemde opioïden is hoog.

Opioïden

Zorgen over toenemend gebruik zware pijnstillers: 'Niet bewust van risico's'

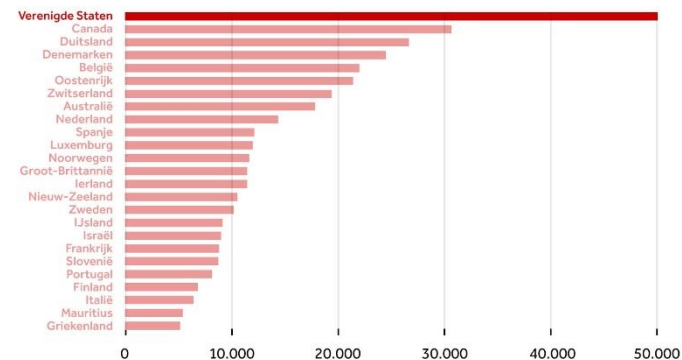
Door Romy van Peij / Nils de Lange - 13 januari 2024 - Aangepast: 13 januari 2024

NOS Nieuws • Maandag 19 maart 2018, 20:51 •
Aangepast dinsdag 20 maart 2018, 11:36

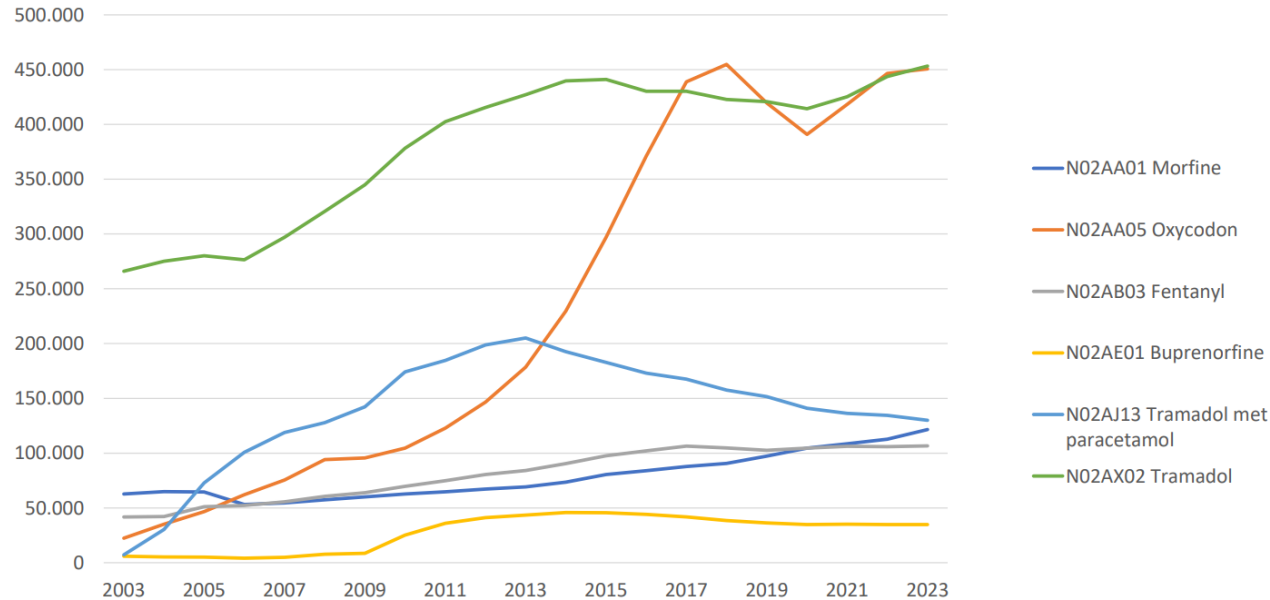
De VS is in de ban van een opiaten-epidemie: wat is dat?

Dagelijkse doses opiaten voorgeschreven per miljoen inwoners

Bron: United Nations International Narcotics Control Board

Aantal gebruikers van opioïden in Nederland

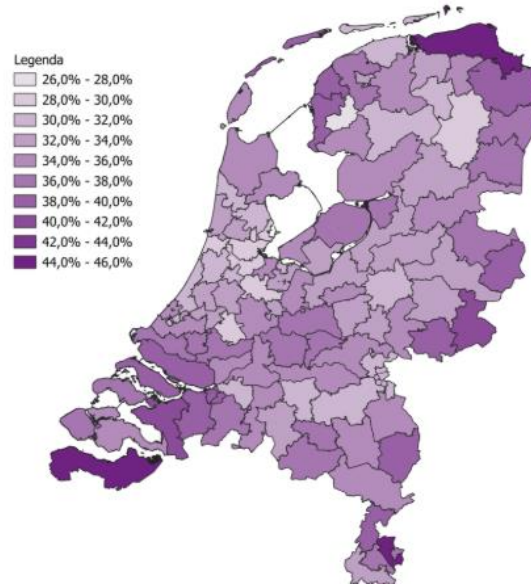
Bron: GIP databank

Gebruik sterkwerkende opioïden per regio

Figuur 1: Gebruik pijnmedicatie per regio (2023)

Bron: Zorginstituut Nederland / GIP databank

Figuur 2: Percentage gebruikers dat sterkwerkende opioïden > 3 mnd gebruikt (2024)

Bron: IVM

Wat zijn de echte baten?

- Verlichting van pijn in de palliatieve fase
- Minder ernstige acute pijn
- Maximaal 10% verbetering bij lage rugpijn en artrose
- Geen functionele verbetering bij chronische pijn

Waarom kortdurend gebruiken?

- Langdurig gebruik is niet effectief
- Lager risico op bijwerkingen
- Lager risico op afhankelijkheid en gewenning
 - Kortwerkend verslavender dan langwerkend
- Lager risico op hyperalgesie

→ Shared decision making

Doelen

- Verminderen van het aantal patiënten met acute pijn die langer dan 7 dagen oxycodon gebruiken

Een afname van 50% binnen 12 maanden

- Verminderen gebruik van oxycodon onder patiënten met chronische pijn

Werkafspraken acute gebruikers

1. Schrijf voor **maximaal 7 dagen** voor. Bij afwijkingen de reden op het recept vermelden.
2. De apotheek vermeldt op het afleveretiket dat het een **eenmalige uitgifte** betreft.
3. Huisartsen schrijven **geen herhaalverzoeken** meer voor, maar verwijzen terug naar de 2^e lijn.

Werkafspraken chronische gebruikers

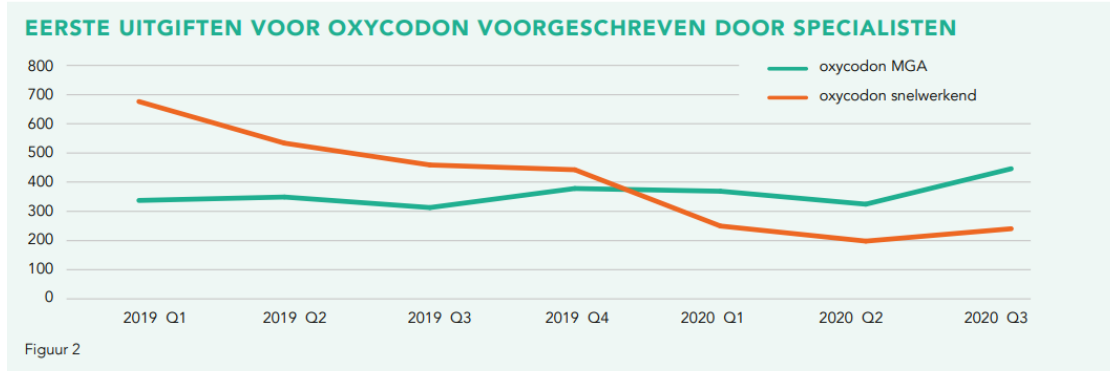
1. Eerste lijn inventariseert periodiek bij welke chronische gebruikers **afbouwmogelijkheden** zijn.
2. Geen mogelijkheden voor afbouw? Vermeld **chronisch** op het recept.
3. Afbouwen eventueel in samenwerking met apotheker, pijnpoli of verslavingszorg.

Praktische informatie

- Addendum Odin protocol Acute pijn: basisprotocol voor volwassenen (022236)
- Vragen? → Sein 61955

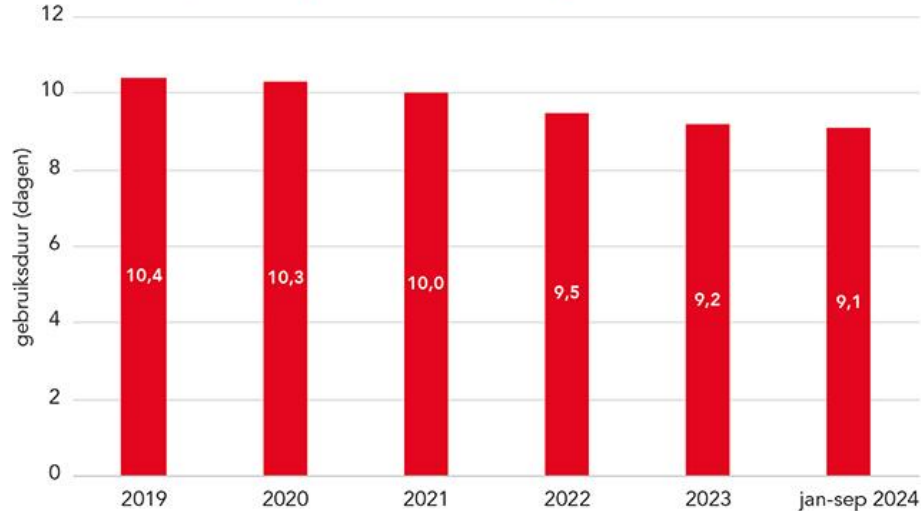
Resultaten in regio Arnhem

- Interdisciplinaire werkafspraken voor voorschrijvers en apothekers
- Ruime halvering eerste uitgiften kortwerkend oxycodon

Gebruiksduur bij eerste uitgifte neemt af

Gebruiksduur bij eerste uitgifte daalt van 10,4 dagen in 2019 naar 9,1 in 2024

Gemiddeld voorgeschreven gebruiksduur bij een eerste uitgifte van een sterkwerkend opioïd in dagen (2019 t/m september 2024).

Bron: Stichting Farmaceutische Kerngetallen (2024)

Vragen?

Brigitte Brouwer, neuroloog-pijnspecialist

Karin Konings, huisarts

Erwin Römken, openbaar apotheker

Marielle Slikerveer, ziekenhuisapotheker, klinisch farmacoloog

Sabeth Spronk, apotheker

Floris Vanmolkot, internist-vasculair geneeskundige, klinisch farmacoloog

Liesbeth van de Ven, ziekenhuisapotheker, klinisch farmacoloog

Henk-Jan Verburg, openbaar apotheker

Robert Willemsen, huisarts